

STOWARZYSZENIE
FORUM RECYKLINGU SAMOCHODÓW

Al. Jerozolimskie 202,

02-486 WARSZAWA

Przewidywane skutki wprowadzenia zmian proponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji

Agnieszka Misiejuk

Jachranka, 26 czerwca 2014 r.

Główne kierunki zmian w ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji:

- zmiana wymagań w zakresie zapewnienia sieci zbierania pojazdów
- zaostrzenie odpowiedzialności prowadzących stacje demontażu za nieosiągnięcie wymaganych ustawą poziomów odzysku i recyklingu
- likwidacja systemu dopłat do demontażu
- system „400 za 400”.

Sieć zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji

- Wprowadzający 1000 i więcej pojazdów w ciągu roku:

trzy stacje demontażu lub punkty zbierania pojazdów w każdym województwie, w tym co najmniej jedna stacja demontażu, położone w różnych miejscowościach, zapewniające właścicielowi możliwość oddania pojazdu wycofanego z eksploatacji (art. 11 ust. 1).

Sieć zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji

- Wprowadzający nie więcej niż 1000 pojazdów w ciągu roku:

trzy stacje demontażu lub punkty zbierania pojazdów, w tym przynajmniej jedna stacja demontażu, położone w różnych miejscowościach na terytorium kraju (art. 11 ust.2).

Odpowiedzialność za osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu

- Odpowiedzialnym za osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu pozostaje przedsiębiorca prowadzący stację demontażu.
- Projekt zakłada nałożenie kar pieniężnych na prowadzących stacje demontażu za nieosiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu (art. 30a).

Likwidacja systemu dopłat do demontażu

- Projekt zakłada likwidację systemu dopłat do demontażu – pomocy publicznej o charakterze de minimis.

System 400 za 400

- Projekt przewiduje wprowadzenie nowego systemu opłaty depozytowej (nowy art. 17c-17e) oraz premii za przekazanie pojazdu do stacji demontażu/punktu zbierania pojazdów (nowy art. 23a - 23c) w kwocie 400 zł.

System 400 za 400

Założenia systemu:

- Przy rejestracji pojazdu (przerejestrowaniu) jego właściciel ponosi opłatę depozytową w wysokości 400 zł,
- Obowiązek, o którym mowa wyżej nie dotyczy właściciela:
 - pojazdu nowego,
 - pojazdu, za który była już uiszczona opłata depozytowa,
- Opłatę depozytową wnosi się na odrębny rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Przy przekazaniu pojazdu do stacji demontażu lub punktu zbierania pojazdów prowadzący stację lub punkt zbierania wypłaca właścicielowi pojazdu premię w wysokości 400 zł – wypłata dokonywana jest niezależnie od tego, czy dla danego pojazdu wpłacona była opłata depozytowa.

System 400 za 400

Opłata 400 zł ma charakter swego rodzaju opłaty depozytowej – wpłacana jest przez każdego rejestrującego pojazd, przy pierwszej rejestracji (przerejestrowaniu) w kraju – z wyjątkiem pojazdów nowych. Premia zaś będzie wypłacana przy przekazaniu pojazdu do stacji demontażu lub punktu przyjęć. Nie jest to jednak typowy depozyt, ponieważ **opłata nie będzie związana z konkretnym pojazdem**. Każdy właściciel pojazdu, który po uruchomieniu systemu, przekaże pojazd do stacji demontażu/punktu przyjęć otrzyma premię w wysokości 400 zł – system objąłby od razu wszystkie pojazdy podlegające ustawie o recyklingu.

System 400 za 400

Premia będzie wypłacana, jeśli pojazd spełnia następujące warunki:

- ✓ posiada cechy identyfikacyjne pojazdu, o których mowa w art. 66 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym,
- ✓ jest zarejestrowany na terenie kraju,
- ✓ jego właściciel przedstawił dokument potwierdzający zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub dowód opłacenia składki za to ubezpieczenie.

System 400 za 400

- Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu lub punkt zbierania sporządza miesięczne zestawienie wypłat premii za przekazanie pojazdu do demontażu, za każdy miesiąc swojej działalności.
- Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu lub punkt zbierania przekazuje miesięczne zestawienie wypłat do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w terminie 30 dni od upływu miesiąca, którego zestawienie dotyczy.
- Narodowy Fundusz zwraca przedsiębiorcom prowadzącym stacje demontażu lub punkty zbierania pojazdów równowartość środków wypłaconych z tytułu premii, na podstawie zweryfikowanego miesięcznego zestawienia wypłat, w terminie miesiąca od dnia otrzymania tego zestawienia.

Przewidywane skutki wprowadzenia nowych rozwiązań – sieć zbierania pojazdów

- Proponowane rozwiązania w zakresie sieci zabezpieczają wyłącznie interesy producentów pojazdów i nie wpływają, ani na efektywność systemu zbiórki pojazdów, ani nie ograniczają występujących w tym systemie patologii.
- Obowiązek zapewnienia sieci, zwłaszcza przez małych wprowadzających - do 1000 pojazdów rocznie (**których jest kilkanaście tysięcy w skali całego kraju**) powoduje zbędne obciążenie GIOŚ, który musi weryfikować realizację obowiązku zapewnienia sieci.
- System daje możliwość finansowania stacji demontażu będących w sieci producenta – dotyczy to jednak znikomej liczby z pośród działających na rynku, w skrajnym przypadku – finansowanie obejmie 16 stacji.

Przewidywane skutki wprowadzenia nowych rozwiązań – odpowiedzialność za poziomy odzysku/recyklingu

- Ustawa o recyklingu jest bodajże jedynym aktem prawnym z zakresu gospodarki odpadami, gdzie za osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpowiada wyłącznie recykler. To również jedyny przykład całkowitego braku odpowiedzialności producentów za przetwarzanie odpadów powstających z produktów i osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu.
- Projekt nie przewiduje odpowiedzialności innych operatorów wymienionych w Dyrektywie wrakowej za uzyskanie poziomów odzysku/recyklingu.

Przewidywane skutki wprowadzenia nowych rozwiązań – odpowiedzialność za poziomy odzysku/recyklingu

- Osiągnięcie poziomów odzysku/recyklingu w wysokości obowiązującej od 2015 r. z przyczyn technicznych jest bardzo trudne – przedsiębiorcy, którzy nawet z przyczyn niezależnych od nich nie będą w stanie uzyskać wymaganych poziomów zapłacą kary przewidziane w nowym art. 28a. Zagrożenie karą spowoduje, że część przedsiębiorców prowadzić będzie ewidencję nierzetelnie w celu ukrycia stanu rzeczywistego.

Przewidywane skutki wprowadzenia nowych rozwiązań – likwidacja systemu dopłat do demontażu

- Likwidacja czynnika zakłócającego konkurencję i rozwój stacji demontażu – system dopłat do demontażu (pomoc de minimis) uprzywilejował stacje demontażu przetwarzające ok. 500 pojazdów w ciągu roku.
- Z rynku zniknąć może znaczna część stacji demontażu – wiele spośród działających dziś stacji utrzymuje się tylko dzięki dopłatom do demontażu.

Przewidywane skutki wprowadzenia nowych rozwiązań – system 400 za 400

- Możliwość utrzymania systemu zbiórki środków pieniężnych w zgodzie z prawem unijnym potrzebnych na zrealizowanie celu Dyrektywy wrakowej w zakresie zebrania wszystkich pojazdów wycofanych z eksploatacji.
- Skierowanie większej ilości pojazdów wycofywanych z eksploatacji do legalnych stacji demontażu – zwiększenie efektywności stacji demontażu.
- Ograniczenie szarej strefy poprzez zwiększenie konkurencyjności oferty stacji demontażu.

Przewidywane skutki wprowadzenia nowych rozwiązań – system 400 za 400

- Pozytywny wpływ na środowisko poprzez ograniczenie ilości samochodów demontowanych w szarej strefie.
- Wypłata premii za przekazanie pojazdu niekompletnego nie powstrzyma negatywnego zjawiska demontażu pojazdów poza stacją i sprzyjać może wyłudzeniu środków z systemu.

Czego w projekcie zabrakło:

- Systemu zwrotu kosztów ponoszonych przez wszystkich prowadzących stacje demontażu w związku z zagospodarowaniem pojazdów wycofanych z eksploatacji.
- Pełnej finansowej odpowiedzialności producentów za osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu (realizacji zasady „zanieczyszczający płaci”).
- Zaangażowania innych operatorów w uzyskanie poziomów odzysku/recyklingu.
- Udziału w systemie ubezpieczycieli.
- Precyzyjnych i prostych rozwiązań określających, kiedy pojazd staje się odpadem.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ